

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . 8 korona
Félévre . . . . 4 korona
Negyedévre . . . 2 korona
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Az orosz-japán háború.

Japán gyalogosok megrohanják az orosz tüzérséget Mukdennél.

A keletázsiai véres dráma ismét egy nagy forduló ponthoz ért. Az orosz hadsereget óriási vereség érte Mukden körül. Ehez hasonló véres csatát alig jegyez fel a világtörténelem, melynek részleteiről alább számolunk be. A nagy orosz hadsereg, az Európában rettegett nagy medve ime gyöngye nyulra változott és futva menekül a kis japánok fegyvere, önfeláldozó vitéz serege elől. A katonát nem az erő, hanem a lelkesedés teszi hősé. Csakhogy erre a lelkesedésre igen keveset számítanak az európai túlművelt hadvezérek. — Nekik az ember csak anyag. Abban lelkesedés által fokozható erőre nem számítanak, pedig ez nagy tévedés. Sajnos, hogy az osztrák-magyar hadseregnél is ez a buta szellem uralkodik és nem okulnak a saját és mások példáján. Az ökörig lealjasító fegyelem még semmi a katonának, hanem tanuljon idegen vezényszót, melyet szívéből gyűlöl, véréből utál. Bizony ezek nem lelkesítik az egyes katonát. Az orosz hadseregben is

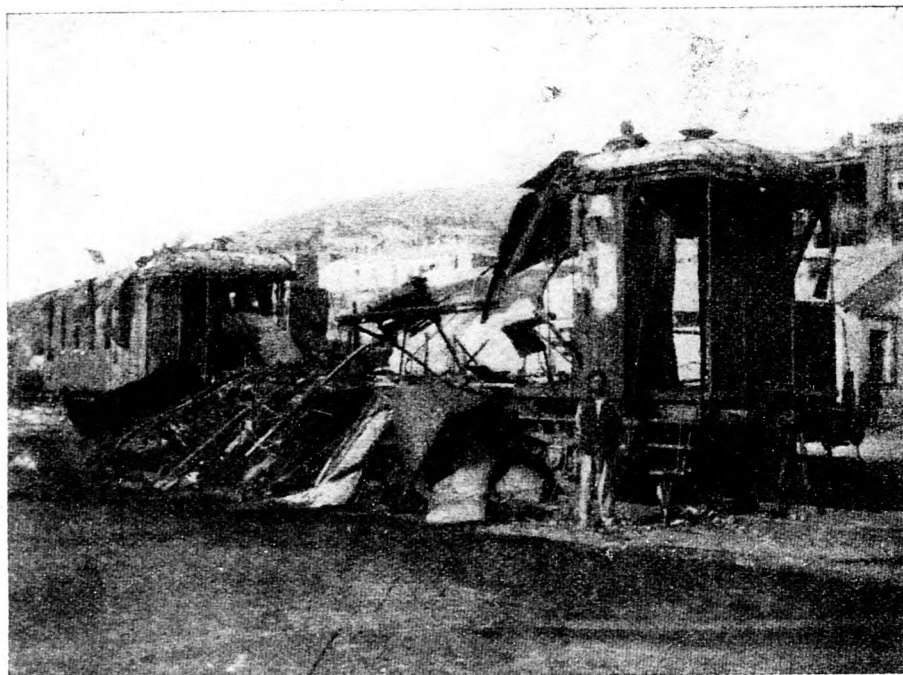
csak a buta, megalázó fegyelem a fő a katonánál. Hogy miért is harcol? Azt nem tudja az orosz katona, csak a tiszt urak. Már pedig ahol szent célra való törekvés nem hevíti a katona harci kedvét, nem fokozza harci erejét, ott a győzelem mindig kétes.

Az orosz hadsereg majdnem szétfészlött az utóbbi nyolcnapos csatában. Szigorú rend volt, de a lelkesedés hiányzott. A veszített csatákban pedig a szigorú rend is felbomlott.

Legérdekesebb hír az, amelyet Párisból

kal, akik egész haderejükkel üldözőbe vették a visszavonuló orosz sereget, amelyet Tielingben megakarnaak állítani és még egyszer csatára kényszeríteni.

Az orosz sereg további sorsa attól függ, hogy nincsenek-e Ojama japán tábornagy hadai is egészen kimerülve s bírják-e az üldözést. Kuropatkinnek egy jelentéséből az tűnik ki, hogy a japánok közvetlenül a mukdeni csata előtt tekintélyes számú friss csapatokat kaptak s ha ezek a friss csapatok eddig tartalékban maradtak és csak most lépnek a harctérre, akkor Kuropatkin Tielingben ismét nagy veszedelem fenyegeti. E városban, mely nincs úgy megerősítve, mint Mukden, Kuropatkin úgy sem maradhat, de

Japán bombáktól összeronesolt vonat.

közölnek a lapok és amely csak azt tartalmazza, hogy az új orosz hadikölcsönt a párisi pénzintézetek nem adták meg. Ezt a legfontosabb hírt oly kis betűkkel hozzák a lapok, mintha jelentéktelen volna, pedig ez beszél a legtöbbet a háború folytatásáról, mert a háborúhoz három dolog kell: pénz — pénz és végül . . . pénz! Az igazi jó gazda számításával előre jósolhatjuk, hogy így a háború soká már nem tarthat, mert Oroszországnak fogytán van a hitele.

Kuropatkin menekül.

Kuropatkin orosz fővezér a mukdeni csatából megmaradt seregével ott áll már Tieling előtt, de menekülése közben is folyton harcolnia kell a japánok-

kal, akik egész haderejükkel üldözőbe vették a visszavonuló orosz sereget, amelyet Tielingben megakarnaak állítani és még egyszer csatára kényszeríteni.

Orosz veszteségek.

Az orosz jelentésekből is kitűnik, hogy a mukdeni csatában és a visszavonulás első napján Kuropatkin elvesztette hadseregének a felét. Az első hadsereg, amelyet Kaulbars tábornok vezetett s amely Mukdent védte Oku és Nogi ellen, csaknem egészen elpusztult, Linevics hadseregének a legnagyobb része is harc képtelenné lett; aránylag legkevesebb veszteséget szenvedett a középhad, amely gyorsan visszavonult. Bevallják az orosz jelentések is, hogy Kuropatkin vesztesége 150—160 ezer ember halottakban, sebesültekben és foglyokban. Teljes joggal jelentik

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minöket 30 év óta

MAUTHNER ÖDÖN

császár és királyi udvari szállító
magkereskedésében k a p h a t. <<

tehát a londoni lapok tudósítói, hogy Kuropatkin hadseregének az ellenálló ereje végleg megtört s erre a hadsereg Oroszország többé nem számíthat. Kuropatkin képtelen többé támadóan föllépni, sőt védekezni sem tud s kénytelen lesz, úgy, a hogy régebben megjósolták, egész Karbinig visszamenni, hogy ott várja meg az újabb csapatokat, ha a cárról és kormánya valóban rászánják magukat a háboru folytatására s új hadseregek küldésére.

A háboru folytatása.

Pétervárról érkezett táviratok azt jelentik, hogy a cárról a háboru folytatását határozta el s hogy Kuropatkin helyett, ki lemondott a főparancsnokságról, *Nikolajevics Miklós* nagyherceget küldik a háboru

A port-arturi kórház képe az ostrom után.

hogy az új hadjáratot vezesse. Vannak azonban hírek, melyek az orosz kormány nagy készülődése mellett is a közeli békét jövendölik.

A mukdeni csata.

Kuroki mukdeni táborából jelentik, hogy óráról-órára teljesebben látni az oroszok vereségének nagyságát. A csatatéren maradt halottak számát huszonötezerben állapították meg, a mivel az oroszok összes vesztesége százezer főre szaporodik föl. Ötven-hatvanezer embert elfogtak. Több mint hetven ágyút zsákmányoltak. A lövészek és készletek óriási tömege jutott a japánok kezébe. A japánok vesztesége nem mulja fölül az előbbi nagy csaták veszteségét, még Kuroki seregében sem, melynek nem volt több mint

ötezer halottja és sebesültje. Az oroszok mukdeni visszavonulása 9-én kezdődött és csak akkor kezdett bomladozni, a midőn az oroszok észrevették, hogy visszavonulásukban a japán gyalogság és tüzérség fenyegeti őket. Egy japán hadosztály több orosz ezredre talált, a melyek a tienlingi uton vonultak vissza. A japánok leereszkedtek a magaslatokról, szembeszállottak az oroszokkal, kik vonalukat át akarták törni. Kemény küzdelem után, amelyben a japán ágyúk nagy hatással voltak, *megadta magát négyezer orosz tiz ágyúval*. A japánok közül százan estek el.

Kína mozgósítása.

Niuevangból azt táviratozzák, hogy a Liao folyótól keletre nagy kínai lovasesapatok tüntek fel s gyors meneteléssel közelednek Mukden felé. Ez a lovasság elővédje egy hatalmas kínai seregnek, amely a Liahonál van összevonva. A japán katonai hatóságok ugyanis felszólították *Ma* kínai tábornokot, hogy *gondoskodjék Mukden védelméről, valamint a császársírok védelméről*. A mongolok is fegyveresen készülnek ellenállani, nehogy orosz csapatok mongol területre lépjenek. Ez a védekezés teljesen érthető, ha tudjuk, hogy az orosz hadsereg leggaládabbul viselkedett az eddig elhagyott óriási háttérén. A falvakat felgyújtotta, a takarmány és egyéb élelmi készletet megsemmisítette vagy fölégette és a föld népét nyomorba jutatta.

Ujabb csata.

Mukdenből jön a hír, hogy Tieling előtt új ütközet kezdődött. A menekülő oroszok és az üldöző japánok elkeseredett végső harca lesz ez, mely eldönti a háboru sorsát az orosz csapatok megsemmisülésével.

Az ország dolga.

Az elmúlt héten semmi nevezetes fordulat nem állott be az országos válságban. Az újságok terveznek, innak össze-vissza. Ma *Wekerle* Sándort, másnap *Polónyi* Gézát kényszerítik tagadó nyilatkozatokra, mert az amit a lapok innak — csak találgatás. Az a hír sem bizonyult igaznak, hogy a király az elmúlt hét végére Budapestre jön. Ő Felsége nem jött Budapestre. A válság tart, a nemzet akarata eddig nem érvényesült. Az a hír is elterjedt, hogy új választások lesznek. Bárcsak lennének, mert akkor alkalom adatnék újra a magyar nemzetnek, hogy még nagyobb nyomatékkal fejezze ki azt, amit immár háromszáz esztendőnél több ideje, hogy akar. Nagy időket élünk, nehéz napok járnak. Ezelőtt is voltak nagy idők, akkor is talpára állott a magyar nemzet, most is magyarok vagyunk, tehát ne egymás között veszekedjünk, mikor baj van, hanem lelki-nyugalommal várjuk be bátran a jövőt és annak eshetőségeit egymás között testvériesen beszéljük meg. Főképpen pedig a múlt időkre gondoljunk vissza, mert az igazi, hű képe a jelennek is.

A legjobb minőségű **háztartási és gazdasági cikkek, hamisítatlan jó italok a legkedvezőbb árakon** a fogyasztási szövetkezetek útján szerezhetők meg. A melyik faluban fogyasztási szövetkezetet akarnak létesíteni, a mozgalom kezdeményezői forduljanak utbaigazításért a

„Hangya“, a Magyar Gazdaszövetség Fogyasztási és Ertékesítő Szövetkezetéhez
BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám.

Az orosz forradalom.

A paraszt lakosság forradalmi mozgalma egyre terjed, különösen Kursz és Vitebszk környékén, a hol a parasztek a földesurak kastélyait és házait fosztogatják és fölgyújtják. Kurszk környékén a parasztek kilenc földbirtokost vertek agyon.

A cár március 11-diki keletü leirattal kinevezi Voronzov-Daskov grófot kaukázusi helytartóvá. A kéziratban a cár ama reményét fejezi ki, hogy a grófnak sikerül a kaukázusi ismereteivel és államférfiui tapasztalatával a zavargásoktól földült vidéket megnyugtatni. A doni hadsereg hetmanjává, Odojevszki-Mazlov herceget, az első testőr-tüzérhadosztály parancsnokát nevezték ki.

De mindezek csak csekély részei annak az óriási belső forrongásnak, mely most Oroszország belsejében dul. A tavasz fuvalma meghozza bizonyosan a szabadságérzet igazi viharát is, mely megtisztítja az orosz nemzetet a rablántól, fölmenti a népet rabigájából. Vajjon elég fejlett, érette már erre az orosz nép? azt csak tetteiből ítélhetjük majd meg.

Uj házasoknál.

Szakácsné: Mit ír a nagyságos ur?

Fiatal urnő: Két barátját ide hozza ebédre. Azt mondjuk, hogy ma én főztem. Érti?

Szakácsné: En értem, de a nagyságos ur úgy sem hiszi el.

Élelmi szerek értékesítését eszközlik az előírt % mellett. Fevilágosítást és csomagolási utasítást ingyen nyújt tagok és nem tagoknak.

Azonnali készpénz-
▼ elszámolás. ▼

MAGYAR GAZDÁK VÁSÁRCSARNOK ELLÁTÓ
SZÖVETKEZETE

HATÓSÁGI KÖZVETITŐ

Budapest Székesfőváros Központi Vásárcsarnokában.
SÜRGÖNYCZIM: AURORA—BUDAPEST.

Értékesítésre elfogad: ▼
Husnemüket, füstölt
tust, vadakat, szárnyasok-
kat — élő és leölt állapot-
ban, tojást, vaját, halat,
burgonyát, káposztát, zöld-
ségféléket, gyümölcsöt stb.

• SZÖVETKEZETI ÉLET •

A hitelszövetkezetek mult esztendeje.

Az Országos Központi Hitelszövetkezethez tartozó községi hitelszövetkezetek az elmúlt esztendőben is derekasan feleltek meg feladatuknak. Az emelkedés és fejlődés minden tekintetben általánosnak mondható. A szövetkezés megy előre hódító útján!

Az első helyet a vármegyék között a nagy Pest-Pilis-Solt-Kiskun foglalja el, 121 szövetkezetével. Utána Somogy következik, 106 hitelszövetkezettel. Torontálban 96, Temesben 83, Nyitrában 57, Máramarosban 56, Beregben 42, Maros-Tordában 40, Szatmárban 38, Szilágyban 38, Szabolcsban 37 szövetkezet működik. Nagyfotosságu munkát végez a 35 zempléni szövetkezet is. Ezzel szemben, még mindig találkozik négy olyan vármegye, Arva, Liptó, Sáros és Turóc, amelyekben az Országoshoz tartozó egyetlen szövetkezet sem működik. Alig állanak valamivel jobban Szepes és Zólyom vármegyék, 1—1 és Szeben 2, Beszterce-Naszód, Fogaras, Moson, Sopron 3—3 és Alsó-Fehér, Brassó, Hajdu 4—4 szövetkezettel. A munkára tér van még itt elég nagy.

A betétek emelkedését szemlélve, szomban a mult évi rossz termési viszonyokkal, meglep bennünket annak nagysága. Közel 10 millióval több, mint volt 1903-ban. Ekkora felszökés még egyik előző évben sem volt tapasztalható. A mult évet összehasonlítva az előtte valóval, minden vármegyében (az egy Alsó-Fehért kivéve, ahol 200 korona apadás tapasztalható) igen tekintélyes emelkedés mutatkozik takarékbetétekben. A sorban elsők Pest-Pilis-Solt-Kiskun, ahol kerekén 1.350.000, Torontál 1.100.000, Somogy 800.000, Temes 500.000, Békés 400.000, Nyitra 300.000, Szabolcs 300.000, Komárom 260.000, Zemplén 250.000, Csanád 250.000 koronával szaporodott egy év alatt a betétállomány. Pénz tehát volna bővíben, de hiányzik a tudása annak hasznos és gyümölcsöző befektetésére.

Ha a magyarországi szövetkezeteket a horvát-szlavonországiakkal összehasonlítjuk, látjuk, hogy amíg egy magyarországi szövetkezet átlagban esik betétként 20,245 egy horvát-szlavonországra pedig csak 992 korona. A különbség tehát feltűnően nagy.

A mult évben alakult hitelszövetkezetek közül legtöbb esik Máramarosra (7), Somogyra, Szilágyra (5—5), Baranya, Bihar, Hont, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Szabolcs, Szatmár, Torontál (4—4) új alakulással működött közre a hitelszövetkezetek számának szaporításánál. De a legtöbb vármegyében alakult 1904-ben is egy-két új szövetkezet. Némelyik hitelszövetkezet munkálkodásának feltűntetésére közöljük néhány

szövetkezet takarékbetétének számadatait. Az első Pest vármegyéből kerül ki. Ez a Dömsöd-Dab községi hitelszövetkezet, amelynek 1904 végén 437,000 korona betétállománya volt. Követi a Szabolcsban levő mándoki 270,000, a Jász-Nagy-Kun-Szolnokban levő törökszentmiklósi 264,000, a Pest vármegyében levő pomázi 233,000, a solti 221,000, a tápiógyörgyei 211,000 korona betéttel. Kétszáz ezer koronán felüli betéttel rendelkeznek még a gömörsetneki, a somogykéthelyi stb. szövetkezetek. — 100,000 koronán felüli egész sereg található.

Hisszük, hogy nem nagyon messze van már az az idő, amikor minden községnek meglesz első sorban is a maga hitelszövetkezete, amelyek hatalmas jóságait csak az tudja igazában megbecsülni, aki részesült már áldásaiban.

Kocsisok szövetkezete. Ilyen is van már. Nem ugyan minálunk, hanem Olaszország Milano nevű városában. Ezt a szövetkezetet ezelőtt 10 évvel alakították. Tagja csak oly egyén lehet, akinek bérkocsis-igazolványa van a város területére. A társulás oka és jogosultsága onnan ered, hogy azelőtt a kocsisok drága áron voltak kénytelenek pénzt kölcsönözni a kocsi és ló beszerzésére. Boldogulni ennél fogva rendszerint nem is tudták, a lovat, vagy kocsit a kamat, vagy a tőke fejében lefoglalták és sokszor el is adták, pedig a kocsis, becsületes kamatot számítva, az addigi fizetésekkel a tőke nagy részét is törlesztette. A szövetkezetnek megindulásakor 35,000 líra állott rendelkezésére. (Egy líra körülbelül 80 fillér.) Ma már van néhány ezer líra tartaléktőkéje s a lefolyt 10 év alatt 100 lovat és körülbelül ugyanannyi kocsit vásárolt tagjainak. Ezeknek a szövetkezet megindulásakor alig volt egy rossz karban levő lónál többjük. Ma már van mindenkinek legalább kettő s a kocsik a legjobb állapotban vannak. Ha a tagok egyike lovat vagy kocsit akar vásárolni, a szövetkezetől kapja az előleget, a tulajdonjog azonban a szövetkezeté marad. A kocsis egy 6 óra szóló kötelezvényt ír alá a félévre esedékes 5% kamatról. A kölcsönt a kamatokkal együtt hét lírás részletekben kell visszafizetni. Hat hó múlva a még fennmaradt kölcsönről új kötelezvényt állítanak ki s ezt így folytatják mindaddig, míg a tartozásból valami van. A tagok igen büszkék az ő szövetkeztükre és nagy bizalmat helyeznek belé.

Egyházmegyei tűzbiztosító intézet. Radnay Farkas besztercebányai püspök a székeskáptalannal való tanácskozás után elrendelte egy az egész besztercebányai egyházmegyére kiterjedő egyházmegyei tűzkárbiztosítószövetkezet létesítését. Minden egyházi rendeltetéssel bíró ingót és ingatlant az egyházmegyei tűzkárbiztosító alapnál kell biztosítani. A díj esekély; szilárd alapépítményi cserépfödél 20 fillér, fa, vályog, alépitmény 30 fillér, zsindey 40, illetve 50 fillér, szalma 80 fillér 100 koronánként egy évre. Kárbecslésnél mind a két fél szakértőt küld ki. Az ügy fejleményei érdekelnek beönnüket és bizonynyal olvasóinkat is, azért a továbbiakról befogunk számolni.

• MI UJSÁG? •

Március 15-én 1905.

*Hányszor ültem én meg
Ezt a napot búsan,
Nagy ünnepi zaj közt
Annál szomorúbban.
Ha mi örömem volt,
Hálaadásképpen
Mind a multba vittem . . .
A jövőbe' hazám
Alig-alig hittem!*

*Láttam derekadat
Hajladozni mélyen,
S kipirosította
Arcomat a szégyen.
Oh mert azok előtt
Hajladoztál mindig
Gyáván, szolgamódra:
Akik leselkedtek
A szabadságodra!*

*Vak vagy, azt gondoltam,
Szinte hittem: hitvány;
S lettem fiad közt
Az a bus tanítvány,
Aki mérhetetlen
Kétségbeesés közt
Már-már megtagadlak...
— Mikor magadat im
Nekem megmutattad.*

*Most látlak először
Régi alakodban,
Nagy nevedhez méltó
Igaz mivoltodban.
Rákóczi, Petőfi,
És a Kossuth népe
Lép újra elébem...
Oh hadd öllek meg
Édes magyar népem!*

*Hiszek immár benned,
Hiszek a lelkedben.
Szabadságra vágyó
Hazaszerelmedben.*

A száritott sertéstrágya

a legkitünőbb és legolcsóbb trágyanem.

Állami szőlészeti és gazdasági tanintézeti kísérleti telepeken rendkívül előnyösnek bizonyult. Számtalan nagyirtokon fényes eredménnyel bevezetve. Árajánlattal, felvilágosítással, elismerő nyilatkozatokkal készséggel szolgál:

Budapest-Kőbányai trágyaszáritó-gyár, Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 21. szám.

*Hiszek a jövőben,
Nem fogod te magad
Megtagadni többé,
S szent jogaid mellett
Megállsz mindörökké!*

*Oh magyar szabadság
Drága ünnepnapja,
Hányszor virradtál rám
Sötét borulatba...
Én Istenem áld meg
Az én imádságos
Ünnepi reményem...
Legelső, igazi
Édes ünneplésem!*

Szabolcska Mihály.

* * *

Március 15 ünnepe. A magyar szabadság napján az idén sokkal lelkesebben ünnepeltek országszerte, mint előző években. Ez az általános felbuzdulás a választásoknál nyilvánult nemzeti akarat újból való kifejezése. A magyar szabadság ünnep oly nagyszabású volt az idén, hogy még a külföldi lapok is megemlékeztek a tüntetésszerű országos ünnepről. De nemcsak külsőleg, hanem belsőleg is nagy volt a mi ünnepünk s maradandó nyomokat hagyott szívünkben. A szent hazaszeretetet ápoljuk tovább keblünkben, mert ugye lehet, hogy a közeljövőben ismét próbatétel előtt állunk, tehát készen találjon mindnyájunkat.

Táncsics Mihályné. Kilencvenegy esztendő súlyos terhével a vállán, betegen, bémultan, egy asszony él Budapesten, ki az 1848. március 15. egy híres alakjának volt a társa, a felesége. Táncsics Mihályné ez, kinek rab férjét kiszabadította volt a börtönéből a márciusi ifjúság. A jó emberek irgalmából él a matróna, kiről Deák Ferenc Táncsics Mihálynak ezt mondta: „Barátom, sok viszontagságod közt vigasztalhat az, hogy Isten oly feleséggel áldott meg, milyen egész forradalmi korszakunkban nem igen volt, csak a hajdani Róma mutatott oly jellemeket“. Egy újságíró beszélgetett most Táncsics Mihálynéval, ki elmondta látogatójának, hogy neki különösen emlékezetes a március tizenötödike. Az urát március tizenötödikén szabadították ki a börtönből, március tizenötödike az ő születésnapja és március tizenötödikén született az egyik lányuk. Aztán Petőfiről, Jókairól — a kiszabadításról beszélt. Majd elmondta, mint rejtegette az urát hét évig s így fejezte be büszkén a beszédjét:

— Az én uram író volt. A kormány sok kárt

csinált neki. Becsukta, a könyveit lefoglalta, pedig minden pénzünket a nyomdába vitte...

A magyar ifjúság amerikai útja. A magyar főiskolai ifjúság nevében az idei nyáron egy diszes ércoszorút helyez Kossuth Lajos clevelandi emléksobrára. A budapesti és a vidéki ifjúsági körök elnökei lelkes felhívásban kérik a főiskolák ifjúságát, hogy adakozzanak az ércoszoru költségeire.

A honvédszázados végrendelete. Szabadkán mult kedden temették el nagy részvéttel Berkes István honvédszázadost, a ki Trencsénben halt meg. Szegedről áment Szabadkára a katonabanda, kirukkolt a szabadkai honvédezred egy zászlóalja is a temetésre. Azonban a bandának nem akadt dolga s még a temetés előtt visszament Szegedre. Sokan nem tudták mire vélni ezt. Most aztán kiderült, hogy Berkes István kemény végrendeletben hagyta meg, hogy az ő koporsója felett ne merjék a Gotterhaltét játszani. Ezért maradt el a katonai temetések megszokott zenekíséréte.

Nem magyarok. Baresnak hazafias plébánosa, Huber Gyula csak kivételesen akart német egyházi beszédet tartani hiveinek, akik már csaknem mind tudnak magyarul. A német szellem azonban annyira befészkelte magát a baresi németajku polgárság lelkébe, hogy küldöttség ment fel Hornig püspökhöz, kérve a gyakoribb német hitszónoklat megengedését. Kérésük eredménye az lett, hogy a püspök megengedte, hogy minden harmadik vasárnapon, valamint karácsony, husvét és pünkösöd másodnapjain német szónoklatot hallgathassanak. Ennek dacára a baresi németajku földmivesek, kik tekintélyes számát teszik Bares lakosságának, oly nagy ellenszenvvel viseltetnek a magyar hitszónoklat iránt, hogy a katolikus vallásról tömegesen áttérnek a lutheránus vallásra. Pár nap óta az áttértek száma 185. — Ahhoz, hogy valaki vallást cserél, semmi közünk, de hogy azért akarják ily tömegesen elhagyni a vallásukat, mert a plébános magyar hitszónoklatot akar tartani, ez felháborító és utálatos dolog.

A vásárhelyi nábob gyilkosa. Másfél évvel ezelőtt, 1903. év nyarán Márk János medgyesegyházi földmivesgazda meggyilkolta Ujhelyi Adolf hódmezővásárhelyi milliost, mert Ujhelyi uzsorával kiforgatta vagyonából. Márk — mint ismeretes — kikerülte a büntetést, mert az igazságügyi orvosi tanács konstatalta rajta, hogy közveszélyes őrült. Így aztán a törvényszék beszüntette ellene a bünvádi eljárást s Márk a lipótmezei tébolydába került. A bolondok házában kigyógyult betegségéből s a minap hazakerült Medgyesegyházára. Mialatt azonban Márk odajárt, a hitelezők elárvereztették mindenét s kénytelen volt egyik rokonánál meghuzni magát. Minap Márk János kérvényt nyújtott be az aradi törvény-

== Megbízható tisztaságu és csiraképes ==

gazdasági, konyhakerti és virágmagvak

beszerezhetők a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezeténél, Budapest,

V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

➡ Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. ➡

székhez, hogy szerezzék vissza számára az elárverezett birtokot és kártérítési pört indított a meggyilkolt Ujhelyi Adolf rokonai ellen.

Bélyegnyalás. Nem szükséges bővebben fejtegetni, hogy e műkifejezés alatt azt értik, mikor a felragasztott, de még használhatatlanná nem vált bélyegeket újabb felhasználás végett valaki szépen lefejt a papirosról. Ebben volt nagymester Begov Aladár postaszolga, aki a levélszekrényekből összegyűjtött levelek osztályozásánál fejtette ki bélyegnyaló tudását. Utóbbi időben már a nyugati pályaudvaron árusította a bélyegeket, ami végre is feltűnt. Eleintén kivágta magát, hogy ő saját elrontott leveleinek bélyegeit használta fel, de Székely Vladimír rendőrfogalmazó ügyesen kibogozta az ügyet s Begov lakásán skatulyaszámra találta a lenyalt bélyegeket s az elsikkasztott leveleket. Begov apja tisztességes ügyvédember volt. Most a rendőrség fogházában várja sorsa továbbfejlődését.

Az orosz rezervisták özvegyei. Sosnowicében mult héten a városházára rendelték azokat az asszonyokat, akiknek férjeik, fiaik a keletázsiai háterre vonultak, mint tartalékosok s ott tudatták velük, hogy a sosnowiciei ezred az utolsó csatában egy szálíg elpusztult. A boldogtalan özvegyeket és fiaikat sirató anyákat még egy kegyetlen hirrel lepték meg azután, értésükre adták, hogy ezentul nem kapják meg a kincstártól a 2—3 rubel havi járandóságot. E rendelet következtében sok családra az éhenhalás vár.

Megadóztatott agglégények. Újabb időben újra felmerült Angolországban a nőszülni nem akaró férfiak megadóztatásának az eszméje. Sokan csak tréfának tartják ezt, pedig ha lapozgatunk az angol történetben, rájövünk, hogy éppen nem ez lenne ott az első ilyenfajta adó. Ugyanis 1695-től 1706-ig már volt Angliában agglégény-adó és pedig hercegek és érsekek 312 koronát, grófok 180, bárók 91, tudorok 31, nemesemberek 7 korona, polgári emberek 60 fillér évi agglégényi-adóval voltak megróva.

A fekete unoka. Bohózatos történetet írnak Nagybeeskerekéről. Az első fölvonás még Amerikában játszódott le, a második *Grabac* torontálmezei községben. Hogy hol fog végződni a kómédia, az a jövő titka. Másfél évvel kivándorolt az újvilágba Grabacról egy sváb család, a hol elég jól folyt a dolguk. A gazdának van egy szépséges leánya, aki ott künn az idegenben megismerte a szerelmet. Tilosba járt, amit végül már nem tagadhatott el odahaza, mert örvendetes családi eseménynek nézett elébe. Ezenközben a sváb gazdát elfogta a honvágy és nemrég családostól hazaköltözöködött. Leányára nem haragudott és szeretettel várta az unokát. A mult héten künn dolgoztak a mezőn, amikor egyszerre hazahívták. Sejtette, hogy miért. Már a küszöbön várta az életépárja.

- Fiu? — kérdezte.
- Fiu.
- Hála Isten. Szőke?
- Nem.
- Barna?
- Nem.
- Hát?
- Fekete.

A gazda ezen nagyon elsodálkozott, mert leányának lenszőke a haja, de még annál nagyobb lön csodálkozása, amikor meglátta, hogy *ujszülöttnék nemcsak a haja fekete, hanem — a bőre is.* Szerecsen ivadék az istenadta. Azonban nem azért járt Amerikában, hogy elbusulta volna magát ezen a csekélységen. Az üzlet, üzlet — ezt tanulta az újvilágban. Most belépődij mellett mutogatja a kis unokát s máris szép summát rakott félre, mert az egész vármegyében kíváncsiak az emberek a fehér anya fekete gyermekére.

„AGRARIA“

magyar gépforgalmi részvény-társaság
a szab. osztr.-magy. államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak
vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

! EGYETEMES ACZÉLEKÉK. !

Tiszta aczélanyag
saját hámorainkból.

Eltörhetetlen tégelyaczél-ekfejej.
Pánczélaczél-kormánylemez.
Magasított aczél-ekfejej.
Porvédő kerekek.
Aczél gerendely.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Ekegyártás terén legelső rangú
magyar gyártmány fe-
lülmulja még a legneve-
zetesebb idegen gyártmányokat is.

Kérjünk árjegyzéket, mivel ez az összes talajmivelőgépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt és díjmentesen küldetik.

Rövidített levélcím:
„AGRARIA“ Budapest, V., Váci-ut 2.
Sürgőnyezim: „AGRARIA“ Budapest.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte elsőhelyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ és terménytisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításához berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

Kalmár Zs. és Társa különleges terménytisztító gépgyára

Telefon 69. szám. — Sürgőnyezim: Kalmár-rostagyár. — HÓDMEZŐ-VASÁRHELYEN.

GAZDASÁGI DOLGOK

A bosnyák juhtenyésztés.

Bosznia és Hercegovinában a fő háziállat a juh; egyrészt, mert az ország kétharmadrésze hegyes-szikkos, sok helyt kopár és vízben szegény vidék, ahol már csak juh tenyésztethető; másrészt pedig, mert a bosnyáknak a nyáron sült ürü a legkedveltebb pecsényéje, sőt a mohamedán bosnyák csak birkahúst eszik. A helyi viszonyok következtében a bosnyák juh rendkívül edzett állattá vált. Mert csak így bírhatja ki a sűrűn váltakozó bórászél fagyasztó hidegét és a sirokkó perzselő forróságát. A bőra hóviharaitól meglepett juhok a hó alatt napokig megélnek, nyáron pedig naponta 7—8 órán kell a magas hegyekről levonulniok, hogy szomjukat olthassák.

Az okkupáció után a bosnyák juhtenyésztés is hatalmasan föllendült, ami a rendezett közbiztonsági viszonyok és az állandó béke következménye. A juhállomány létszáma 1879-től 1895-ig, tehát rövid 16 év alatt, 840 ezer darabról 3.230.000 drbra, tehát 285%-kal emelkedett. Még jelentékenyebb e létszámemelkedés a leghegyesebb, legsivárabb vidékeken, mint pl. Hercegovinában, hol 350%, Bihaćban, hol 761% volt az állományszaporulat. Valószínű, hogy azóta a bosnyák juhállomány ugy számban, mint minőségben emelkedett, amely körülmény a bosnyák nép vagyonosodásáról és a jó közigazgatásáról tesz

sokban tenyésztett rackákhoz és valószínűleg egyfajta-beliék. Ellenben a pörge szarvu magyar alföldi racka csak elvétve található.

A leghatalmasabb és legszebb termelés a Hercegovinában, a montenegrói határ mentén tenyésztett u. n. *vasici* juh, mely a hasonló nevű hegységről nevezetett

Rupreskopolyebeli rackák,

A livnói mezőgazdasági állomás majorja, Krugplaninán.

tanúságot. A bosnyák juhok legnagyobb része a racka fajta-hoz tartozik, oldaltálló csigas szarvakkal, fekete szőrrel benőtt pofa és lábszárakkal. E fajta jelleget tüntetik fel, sorrendben első képünkön, a rupreskopolyebeli rackák, amelyek nagyon hasonlóan az erdélyi hava-

el. A kinőtt kosok élősúlya 58—68 kg., az anyaké 57—63 kg., évi tejhozama 100 napi legeltetés alatt 25—40 liter. Hires, de az előbbinél valamivel kisebb testű fajta a privóji juh, a kosoknál 62—72 kg., az anyáknál 46—58 kg. élősúlyal és ugyan-csak 100 napi fejés alatt 20—35 liter évi tejhozammal. A képünkön bemutatott kupreskopolyei juh szintén szép állat, a kosok élősúlya 53—70, az anyaké 42—53 kg., 25—35 liter évi tejhozammal.

A gyapjuminőség általában gyenge és a gyapjusúly kinőtt állatoknál, zsirban nyírva, a különböző fajták szerint csak 1—2,5 kg., amelyet 90—120 fillérért értékesítenek kilogrammonként. Tehát a bosnyák birkának gyapju-, valamint tejhozama is egyaránt gyenge. Csakhogy a bosnyák inkább a hus kedvéért neveli a birkát, amely neki a legkedvesebb és legkeresettebb nemzeti eledele és azonkívül a sivar legelő és teletelési viszonyok nem is kedvezők a finomabb fajták tenyésztésére.

A bosnyák a birka gyapját legtöbbször házilag dolgozza condrává, amihez a barna gyapjut használja föl előszeretettel. A tejét többször turóvá dolgozza fel, amely rendes táplálékát képezi, de készít azonkívül sovány sajtot, télire besózott tejfölt, az u. n. kamiakot és olvasztott vaját, amelyet *masló* név alatt okánkint 2—2,40 koronáért árusítanak. A bosnyák juhtenyésztést állami mezőgazdasági

állomások irányítják, amelyek kiterjedt havasi legelőkön tenyésztik és nemesítik a bosnyák juhot. Ezek közül a legnevezetesebb a livnói, amelynek a *Krug-planina* hegységben fekvő majorját mutatja be egyik képünk. Itt különböző juhajtakkal próbálták a bosnyák juhot nemesíteni; nevezetesen nemes merinóval és tejelő friz juhval, de e két kísérlet nem sikerült. Eredményesebb volt a *Romaszkán* juhval való keresztezés, amely moldvai rackáknak angol kosokkal való párosításából származott,

Romaszkán juh Livnóból.

mely nagyobb testű és bővebb gyapjuhozamu a bosnyák juhnál. Egy ilyen birkát tüntet föl harmadik ábránk. Végül a 4-ik ábrán bemutatott kövérfarku juhot, *Karakul* bokharai város környékéről hozták be, amely igénytelensége és edzettsége következtében a legsóványabb hegyvidéken csakhamar meghonosodott és a legfőbb hasznát a bárányok bőrével adja, amennyiben egy félvér bárány bőre 3—8 koronáért értékesíthető és megközelíti az eredeti „persián“ vagy „asztrakán“ bőrök minőségét.

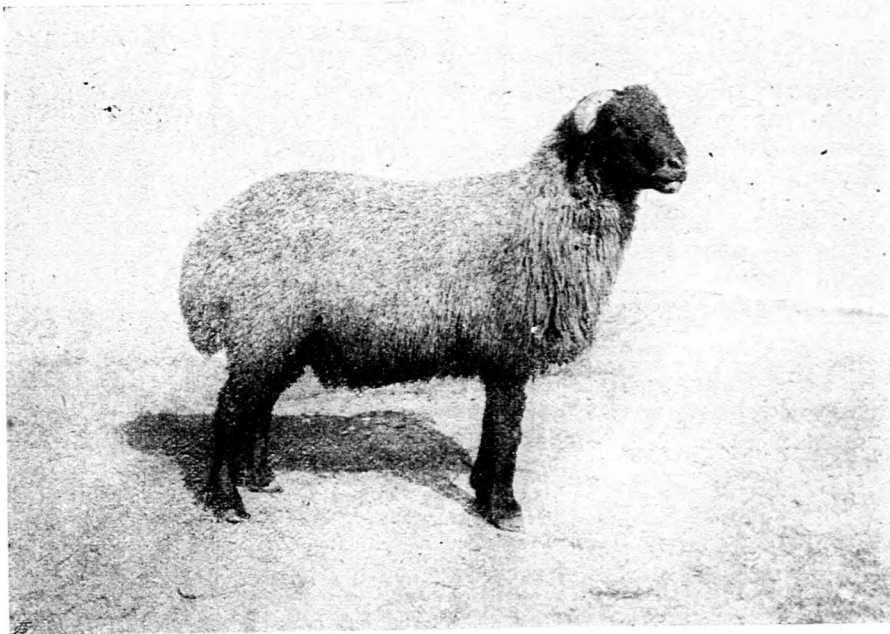
A bosnyák juhtenyésztés tehát meglehetősen kezdetleges, de azért mivel sem gyengébb a mi népies juhtenyésztésünkénél. Csakhogy Boszniában a kormány erőteljesen támogatja a juhtenyésztést, míg nálunk a birka mostoha gyermek, holott az erdélyi havasok és a Kárpátokban sok kihasználatlan havasi legelő van, ahol nagyon is indokolt és szükséges volna a juhtenyésztés állami támogatása.

A hernyóirtás ideje. A m. kir. földmivélsügyi miniszter a múlt ősszel felhívta a közigazgatási hatóságokat, hogy a mezőrendőri törvénynek a kötelező hernyóirtásra vonatkozó rendelkezését hatóságuk területén hirdessék ki és folyó évi március végéig való szigorú végrehajtásáról s a végrehajtás ellenőrzéséről is gondoskodjanak. Minthogy a hernyóirtás ideje már idestova vége felé közeledik, illetékes helyről újra figyelmeztetik

az érdekelt összes hatóságokat, de a gazdákat is, hogy a fenti rendelkezésnek március végéig okvetlenül eleget tegyenek. A földmivélsügyi miniszter az idén is több vármegye területén meg fogja vizsgáltatni, hogy a hatóságok és gazdák miként felelnek meg a törvény parancsának.

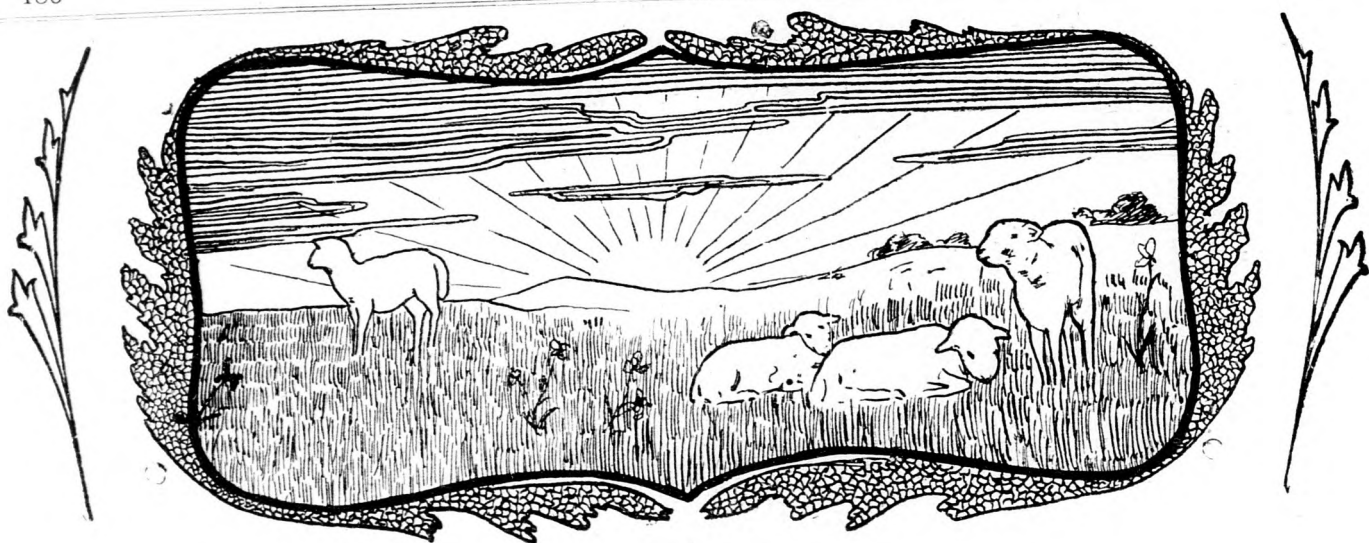
A Gazdák Biztosító Szövetkezete szombaton délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését az OMGE. székházának üléstermében. A közgyűlés, melyen Zselénski Róbert gróf v. b. t. t. elnököl, nagyszámu tagok jelenlétében élénk érdeklődés mellett folyt le. Az igazgatósági jelentés, hogy az 1904-iki üzletév díjbevétele az 1903. évihez képest emelkedett, mert 1903. évben a tüüzletben a törlések levonásával a díjbevétel 389,813 korona 95 fillér volt, míg az 1904. év ugyancsak a törlések levonásával 695,342 K. 17 f. díjbevételel eredményezett, a jégüzletben 1903. évben a díjbevétel 466,644 K. 52 fill. volt, míg 1904-ben 478,209 K. 40 fillér. A biztosított érték a tüüzletben 1903. évben elérte a 136,530,706 K.-t, 1904-ben pedig 220,917,927 K.-ra rug. A jégüzletben a biztosított érték 1903-ban 16,829,283 K., 1904-ben pedig 17,694,009 korona. Az 1904. évi üzlet 72,438 K. 23 fillér felesleget eredményezett, a melyből a 937,820 korona befizetett alaptőke után 36,891 K. kamat járulékot szavazott meg a közgyűlés, továbbá az alapszabályok értelmében különböző tartalékozásokra 12,773 korona 56 fillért fordított s egyben elhatározta, hogy a

442,275 korona 13 fillér jégdíj után 2 százalék díjvisszatérítést ad. A szövetkezet tehát már harmadik ízben ad az idén díjvisszatérítést, amellet, hogy immár

Kövérfarku juh Livnóból.

tartalékait 197,009 korona 11 fillérre emelte s így biztonszági alapjait évről-évre jobban megszilárdítja. A közgyűlés végre a megbízásuk lejárt 5 igazgatósági és 7 felügyelő-bizottsági tag helyébe újakat választott.

Mulattató.

A kisértet.

— Elbeszélés. —

Írta: Szini Péter.

(Folyt. és vége.)

Á szolgabíró ur, — mivel a tréfának
Nem volt ellensége s tudván miként állnak
Bürgözdön a dolgok, — rögtön kapott rajta,
Felült kocsijába s Bürgözdre elhajta.

Nem tudta azt senki, mi járatban volna.
Sok kíváncsi pedig a kocsist unszolta,
Hogy mondaná meg már minő ügyben jöttek.
„Hát a paphoz jöttünk! En sem tudok többet!”

Igy felelt a kocsis a kérdésre nyilván,
De a tudvagyó nép ennél többet kíván,
Az utcán alá s fel sűrögnek, forognak,
Okait kutatván oktalan dolognak.

VI.

Leereszté sötét fátyolát már az éj
Csend van a faluban, csak szellő sug, beszél
Lombkoronás fák közt vidám tánra keelve
Mintha feloldatnék titkos kézzel nyelve.

Csillagsereg hinti az ég fényes boltját,
Ezüstsugárikat a földre leontják;
Majd a méla hold is megjelen az égen,
Lassu méltósággal tovább-tovább mégyen.

Kisértgeti talán Szücs Györgyött utjában,
Ki kullogva lépdél, morogva magában,
Hogy a szolgabíró ilyenkor rendeli,
Mikor álmoképpel van a szeme teli.

„Nem tudom: mit akar?!“ — kérdezgeti magát,
Melyre fásult keble csak egy hangot sem ad.
Mintha ólomsúlyat emelgetne lába,
Illó tisztelettel úgy lép a szobába.

„Hallja-e bíró ur! — szolgabíró szólal,
Tekintélyes arccal, hangsúlyozott szóval. —
Ki volt az az ember, ki így luddá tette
Ezt az egész falut? Feleljen helyette!”

„Góré Pál volt biz az, alássan instálom,
Bakternek fogadtuk éppen tavaly nyáron.
De hát most leköszönt, mert amint állítja,
Kisértetet látott. Már ez az ő titka!”

„Hát maguk nem látták?“ — „De láttuk, instállom,
En a falut estve nagyon ritkán járom,
De akik úgy járnak, esküdözve mondják
Hogy látták, mikor ment a templomhídon át!”

„Jól van no! Ha így van, tenni kell valamit!
E szóra Szücs Györgynek szívébe nyilalik.
Rendeljen vasvillás embert ide négyet,
Fogadom, kezükben lesz ma a kisértet!”

Mit lehetett tenni?! Szolgabíró mondja,
Kinek a tréfánál kisebb minden gondja.
Muszályképpen muszály, bár akarja vagy sem,
Nehogy nyaka közé birságolást vessen!

Lehorgasztott fejjel, alig huzva lábát;
Mintha a tunyaság lajhárképét látnád,
Bandukolt Góréhoz és bekopogtatott,
Előadta neki a parancsolatot.

„En la? Hogy én menjek kisértetet fogni?
Tán van egy kis eszem és nem vagyok holmi
Árvahodott lélek, hogy lelkem veszejtsem,
Nem megyek biz én a Herkópáternek sem!”

Szegény Szücs György uram egy órát is jára,
Mig embert kerített kisértet fogásra.
Félt attól mindenki, de végre akadt négy,
A ki vasvillával fegyverkezve elmégy.

Vitéz Jaankó egyik, a koresma virága,
Ki az életét már cseppet sem sajnálja.
Mióta zsellérkép eszi a kenyerét,
Gyakran veti latra hánytvetett életét.

A másik Bagó György, a harmadik Mente,
Ki történetünkben a ludat elcsente.
A negyedik végül Csuporka Benedek,
Ki ott arat mindig, hova sohsem vetett.

Nagy lassu léptekkel fogva a vasvillát
Mintha legalább is bitófára hívnák,
Fogvacogva mennek a parókhíára:
Furcsa dolog biz ez! Igazán nem járja!

A szolgabíró ur parancsát kiadá
Es a négy vasvillás templomeresz alá
Nagy csendben leüle és remegve vára
A kisértet urnak látogatására.

VII.

Homályos világát a hold hinti széjjel,
Szürke sötétséggel borítva az éjjel.
Sugo szellő suttog hajló lombok között
Hol a pap mosolyog az esemény fölött.

„Csak türelem! Eljő! Nem tudja, hogy várják“
Mondja barátjának, ki unja a vártát.
Tizenegy felé jár s mégis semmi nesze:
Vagy sejtett valamit; vagy pedig elvesze.

Hát még a négy ember!? Azok voltak csak ki!
Milyen rideg szívvel tudtok lopni, csalni
S most a bizonytalan jövő előtt állva:
Mind a négy vitéznek leesett az álla.

Csuporka mormogott, míg a hetyke Mente
A jobbik kezével a bajuszát fente.
Hogyha már elviszi a gonosz kísértet,
Kifent bajuszáról bárhol ráismérnek.

Bagó imádkozott, vétkeit sorolta.
„Jaj uram, ne vess el a tüzes pokolba!
Rebegte remegve rimánkodó hangon.
Ne engedj, nagy Isten, örökre meghalnom!“

Vitéz Jankó volt a legbátorabb legény.
„Ha meg kell halni is, bizony nem bánom én!“
Motyogta magában: pokol vagy mennyország,
Mindegy lesz, csak tudjam életemnek sorsát!“

Míg így tanakodnak, a templom hidján át,
Belép a kísértet, rázva csörgő láncát.
Nagy lepedő rajta, nagy kalap fejében
Egyenes léptekkel a templomba mégyen.

Semmi nesz, csupán csak szellő susog halkan.
Reszket a négy ember a templom-oldalban,
„Jaj, végünk van, végünk! De ha már halni kell,
Ne mondhasa senki, hogy gyáván vesztünk el!“

A kísértet ur meg ezen idő alatt
Lassu lépteivel tovább-tovább haladt.
Síró hangon, mintha kutya nyöszörögne
Templom ajtóhoz ment s megállott ellötte.

Mint zsidónak, midőn imádságát mondja,
Földire is terjed halaszthatlan gondja,
Ugy a kísértetnek, ki a tulvilági
Országból érkezett, szintén voltak vágyi.

Róka ravaszsággal innen tova méne
S felkapaszkodott a szomszéd kerítésre,
Melynek kertjében a piros arcú körték
A fájuk ágait csakhogyan le nem törték.

„Ahá!“ — nevetett fel a szolgabíró ur
S arca a haragtól lángolóan kigyul. —
„Megfejtve az eset! — Most már mindent értek:
Gyümölestolvaj ez a rémitő kísértet!“

S amint a kísértet kerítésre másza,
Elfedezvén szépen az Istennek háza.
Csendesesen kimegyen, nesztelenül szinte
És a négy embernek észrevétlen iate.

Azoknak sem kellett sok biztatás hozzá,
Mente vasvilláját rögtön előhozta.
Utána a többi, — meglapulva szépen,
Mint agárúzott nyul a repevetésben.

„Fogd meg! Ne félj tőle! — kiáltja el magát
A szolgabíró ur s mint ki pénzre talált,
Azon igyekezik, hogy mind övé legyen:
Vasvillás négy vitéz olyan gyorsan megyen.

A kísértet urnak fennakadt a szeme,
Észrevette, hogy most mit akarnak vele.
Ugrott volna, de a lepedő nem hagyta,
Szegbe megakadván, csüggött szépen rajta.

Megragadta Mente nagy hirtelenében,
Mint ölyv az egeret, éppen olyanképpen.
Lehuzta fejéről a fehér lepedőt,
És im: Bandi állt a lóvátett nép előtt.

Bandi, Iezig zsidó hűséges szolgája,
Ki évekkkel előbb Dekecsnél szolgálta
S hogy Dekecs meghala, azt vette fejébe:
Gyümölcset lopni jár kísértet képébe.

A szolgabíró ur előfogta Bandit:
Magyaros sujtással nyakaközé sandit
S a remegő legény; a fura kísértet,
Még csak nem is szólott, senkit meg nem sértett.

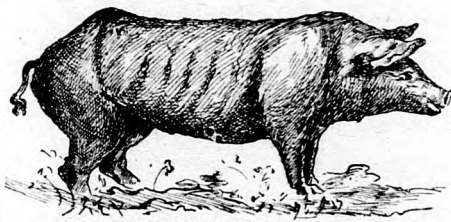
Volt kacagás másnap szegény Góré Pálon.
A szolgabíró szolt: „Felette sajnálom,
Hogy egy ilyen tökkelütött ember szava
Az egész helységet ily tetre ragadta.

Hogyan hihetik el, hogy az, ki meghala,
Elfedvén tetemét nyugtató sir fala,
Ismét visszajöjjön a lelketlen testtel?!
Kérdem: hogy hihetik kegyelmetek ezt el?!

Igy szedte rá Bandi a hiszekegy népet,
Mely benne sirlakót, undok rémet képzelt.
De volt annyi haszna a legény tettének,
Hogy a falusiak többé már nem félnek.

Szives figyelmébe ajánljuk az igen tisztelt közönségnek a somogyszilli Szent István gyógyszerár kitünő hatású készítményeit és pedig:

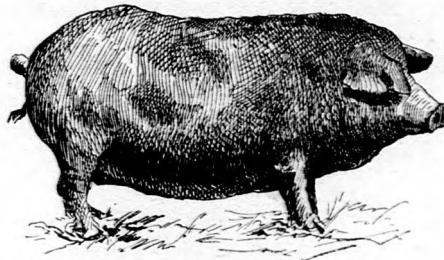
sertésvész elleni óv- és hizlalóport,

Disznópor használata előtt.

mely rendszeres adagolás mellett nemcsak megakadályozza a sertések különböző betegségeinek fellépését, nagy mértékben fokozza az étvágyát s ennek révén a hizlalást meglepő mértékben elősegíti; hanem kellő időben alkalmazva, az ugynevezett sertésvészt is sikeresen gyógyítja. 1 kilogramm ára 1 korona 90 fillér. Ha egész községek részére történik megrendelés, ennek arányában 20-30 százalékos engedmény nyújtatik.

Köszvény-balzsamot izom, csusz és mindennemű csontfájdalmak ellen. Ára egy nagyobbb üvegnek 2 korona 50 fillér, kisebb 1 korona 50 fillér.

Disznópor használata után.

Lysol-Salleyt viszketegség és mindennemű bőrbajok ellen. Ára egy tégelynek 3 korona. — **Hajerősítőt** hajhullás ellen. Ára egy üvegnek 3 korona 80 fillér és 2 korona 50 fillér. — Ezen szerek kitünő hatásáról számtalan elismerő és hálaanyagkozat tanuskodik.

10 kiló megrendelésénél 1 kiló ingyen s az egész küldemény bérmentve!

Megrendelések GYÓGYSZERTÁR Somogy-Szill küldendők.

Kisértet, boszorkányt emlegess bár neki,
A kicsiny gyermek is beszéded neveti.
És állításodra e szót fogja adni:
„Nem kísértet ám az, hanem Kocsor Bandi!”

Bandit rossz tetteért börtönbe kísérték,
Hol lesz jó alkalmá meggondolni tettét.
S hogy előjött onnan háromhónap mulva,
Ostoba játékát nem kezdte el újra.

Igy történt a dolog, édes magyar népem,
A miképpen én azt neked elbeszéltem.
Tanulságul fogadd e históriámat
S mig egy másat irnék, minden jót kívánok!

V E G E.

A milliomos hentes tanácsai.

Gelléri Mór a „Magyar Ipar” szerkesztője érdekes felolvasást tartott mult hóban a fővárosi kereskedő ifjak társulatában. Felolvasásának tárgya egy amerikai milliomos hentes fiához intézett leveleiből került elő, melyet regény alakjában írt egy amerikai író. Az egyes részeket apró címekkel ellátva pompás formában adta elő Gelléri Mór és mi is érdekesnek tartjuk azokból itt közölni néhányat, mint valóban tanulságos, hasznos olvasni valót.

* * *

Az amerikai sertéskirály mindenek előtt megbecsüli a műveltséget, az iskolai tudást. Leveleit, melyekkel a fiát az üzletre oktatja, akkor kezdi, amikor a fiut az egyetemre küldi. Mészárosnak, hus-exportőrnek nevei a fiát, de mindjárt első levele első lapján ezeket írja:

Műveltség, nevelés.

— A műveltség körülbelül az egyetlen dolog, a mely még gazdátlanul hever szanaszét, a melyből minden ember annyit sajátíthat el, a mennyit akar. Minden más dolog erős csavarokkal le van szögezve. És a csavarhúzó elveszett.

A sertéskirály tehát műveltséget akar adni a fiának; hogy milyen módon szerzi ezt meg az ember, az mellékes.

Az öregnek az a nézete, hogy ha valamely cikk-nél a csomagolás, vagyis a csinos külső csábitotta a vevőt, akkor az (t. i. a csomagolás) megfelelt céljának és kibontás után a szemétdombra kerülhet; a konyhában, a szakács előtt azonban már csak a hus minősége a döntő.

Mit vár a sertéskirály az egyetemről? Nevelést. A nevelés — írja az öreg — két részből áll. Az egyiket a tanteremben kapod a tanároktól, a másikat a diákok társaságában. Ez utóbbi az igazán fontos. A tanterem legfeljebb tudóssá nevel, a diákok társaságában férfivá válhatsz.

Kifizeti-e magát az egyetemi nevelés? Kifizeti-e magát a hushulladékot, melynek 5 cent a fontja, a hurkagyárba dobni, hogy a tuloldalon csinos kolbászokat huzzunk ki, amelyeknek a fontja 20 cent? Érdemes-e a pusztán kószáló, kaktuszon és falombon tengődő sovány ökröt lefogni és gabonával etetni, hogy vendéglői bifsztekek és roszbifek kerüljenek ki belőle? Persze, hogy érdemes, sőt kifizeti magát. És ha a fiatal embert azért küldjük az egyetemre, hogy tanuljon gondolkodni, még pedig gyorsan gondolkodni, az is kifizeti magát. Igaz, hogy némely emberek olyanok, mint a sertések; minél többet nevelgetjük, annál kevésbé tudják a tanulat értékesíteni, annál bolondabbul fitogtatják a tudásukat. Ezek az emberek nem az egyetemre, hanem a cirkuszba valók. Nem az a fődolog, hogy sokat tanulunk-e, hanem az, hogy amit tudunk, helyesen alkalmazzuk-e.

Költekezés és kereset.

A fiatal milliomos fiu az egyetemen bolondul költekezik, nagy számlákat küld haza; amire az apja ezt írja neki:

— Az én vagyonom mellett ezek a számlák nem esnek ugyan latba, de neked fognak ártani, ha nem térsz észre.

— Mielőbb tanulj meg, hogy csak annyit költ, amennyit keresni tudsz. Sokat az én cégnél csak úgy fogsz keresni, ha vezető állásba jutsz. És ilyen állásba az én cégnél csak úgy juthatsz, ha a legalsó fokozaton kezdve, fokról-fokra haladsz. Nem adhatok neked mindjárt magas állást, mert az ártana a cégnek és neked is.

— Sohse lesz belőled jó üzletember, ha elébb tanulsz költekezni, mint keresni. Az ilyen embernek a dollár, mire megkapja, már csak 60 cent; míg a jó üzletembernek 100 centnél is jóval többet ér.

(Folyt köv.)

Ok.

Ifju: Megmondtad, édes Vilmám az apádnak, hogy én költő vagyok.

Leány: Nem mertem.

Ifju: Miért nem?

Leány: Olvasta a kötetedet.

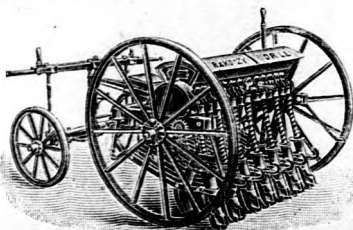
DRÖSSLER KÁROLY

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 59. sz.

Magánjárókat, gőzmozgonyokat, gőzcséplőket,
járgányos- és kézcicséplőket, benzín- és nyersolajmotorokat,
malomberendezéseket és mindenféle egyéb gazdasági gépeket,

gőzeke-készleteket

Képviselők
kerestetnek.

szállít szolid kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett.

Árajánlással és költségvetéssel kívánatra díjmentesen
szolgálok.

A d o m á k.

Kimélés.

- Móricka nagyon rossz volt. Verd meg, tata.
- Majd ha levetette az uj nadrágot.

Változás.

- Látja ott azt az embert?
- Látom.
- Annak azelőtt egy milliója volt.
- És hogy vesztette el?
- Hiszen nem vesztette el; most három milliója van neki.

Szemtelen.

Nagybácsi: Végrendeletemet már két hónappal ezelőtt elkészítettem.

Unokaöccses: És mire vársz még?...

Számrejtvény.

— P. Nemes Józseftől. —

- 4 3 1 6 7 Egy török férfinév.
Vezér is volt ebből.
- 5 2 3 4 Fák északi részét
Fölismered erről.
- 1—7 Egy nagy próféta volt
S ki nevét viseli
Ma is több százmillió
Hivője tiszteli.

Megfejtési határidő 1905. március hó 26.

A megfejtéseket legcélszerűbb levelező-lapon beküldeni.

A „Független Ujság“ 10. számában közölt talány megfejtése:

„Addig nyujtózkojunk, ameddig a takaró ér.“

Helyesen fejtették meg: Renner Ida, Jakabos Olga, Balassa Etelka, Joó Mariska, Feketéné Nagy Eszti, Verő Józsefné, Bellus István ifj., Schvarz Lajos, Marton Ferenc, Simléder Gyula, Lakatos Gyula, Szücs Lajos, Vermesi András, Béres József András, Szeép István id., K-i olvasókör, Valkó Lajos, Csizsár Imre.

A sorshuzásnál Balassa Etelka (Dömsöd) és Bellus István ifj. (Deménd) nevei jöttek ki elsőnek, akiknek a kitűzött jutalom gyanánt egy-egy érdekes könyvet küldöttünk.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Vágó János. Szőlőmivelésről rendelje meg a Szilárd Gyula „Szőlőmivelés és borkezelés könyve“ című munkáját. Ára 4 korona. Az ár és postaköltség összesen 4.20 kor. előre beküldendő a „Patria könyvkereskedés“ részére. Bpest, IX., Üllői-ut 25. sz. — **Tamási János.** Tekintettel azon körülményre, hogy lucerna több évig marad a földön, a lassabban ható Thomas-salak lesz a megfelelő műtrágya a jelzett közepkötöttségű talajon. A Thomas-salakat a vetőszántás előtt kell kiszórni és leszántani vagy ha a föld tavasszal csak grubberoltatnék, akkor a grubberolás előtt kell kiszórni; a Thomas-salak egyszerű befogadása nem ér semmit. A lucerna alá a rendesen nagyobb adag Thomassalak kiszórása igen indokolt, tekintetbe véve azt, hogy hatásának több évre kell terjednie. Kat holdanként 4—5 q. (400—500 kg.) lesz a megfelelő mennyiség. A lucernát mindenestre sorvetőgéppel kell elvetni és pedig lehetőleg védőnővény nélkül; ez utóbbi körülményt különösen ajánlom. A beszerzendő műtrágya ügyében tessék a Hungária műtrágya-gyárhoz Budapesten, vagy Kalmár Vilmoshoz (Bpest, Teréz-körut 3.) fordulni. — **Lakatos Anna.** A „Független Ujság“ hirdető képét elküldöttük a mai postával. Ezt a szép képet bárkinek készséggel küldjük meg. — **Leffert Antal.** Lefoglalható-e a gazd. cseléd bére? „Gazdasági cselédek bérei és élelmi cikkek szolgálatában létük alatt le nem foglalhatók.“ Így intézkedik az 1881. évi LX. t.-c. 62 §-a. Ugyanily értelemben rendelkezik az 1898. évi II. t.-c. 43. §-a, mely határozottan kimondja, „hogy a mezőgazdasági munkás és cseléd bére sem kincstári sem magánkövetelés címén végrehajtás alá nem vonható.“ — **B. A. Döme föld.** Jogi szakértőnk a következő választ adta: A volt urbéres az ingatlanait, amelyeket ezek a tagosítás vagy urbéri rendezés alkalmával közösen kiadott legelőilletőségeik kiegészítésül kaptak, az urbéri telekrészlet tartozékaként kell tekinteni s így a közös legelő nem osztható külön sem a házhoz, sem pedig külön a földbirtokhoz. Ön a házat megvette édes anyjától, ez tehát kihatott az urbéri telekrészletből s többé ahhoz nem tartozhatik. Visszamaradt a földbirtok s az el nem adott közös legelő illetőség, minthogy a legelő a földbirtok feltétlen tartozéka, így azt a két testvér egyenlő birtokarányban birtokolja. — **Molnár Vendel.** Nem húzták ki egyet se közülök.

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részv.-Társ.

Budapesten, Múzeum-körut 19.

BANKOSZTÁLYA

utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ-

kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek,

KÖLCSÖNT

sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöli.

GÉPOSZTÁLYA

utján szállít csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókerék-rendszerű vetőgépeket,
Egytetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészgépjári berendezéseket,
Szecsavágók,
Répavágók, Morzsolók, Darálók.
Arjegyzék, költségvetés,
szakszervi felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint közösi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

Élelmi cikkek nagybani árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Vásárcsarnok Ellátó Szövetkezete jelentése 1905. március 17.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Husneműek: marhahus 112-124 K., vidéki borjúhus 80-1 K., sertéshus 130-140 K., szalonna füstölt 150-160 K., szalonna, olvasztani való 144-150 K., hárj 150-150 K., sertészir 144-150 K. — **Füstölthús:** (vidéki) kg.-ja 1:30-1:60 K., hazai sonka 1:60-1:80 K.

Baromfifélék: élő tyúk — K., rántani való csirke 2:80-3 K., sütni való csirke 3:40-3:60 K., kaesa, hizott — K., lud, hizott 14-16 K., pulyka, hizott 12-14 K., páronkint. Vágott hizott liba 1:20-1:40 K., vágott hizott kappan, kaesa és pulyka 1:50-1:60 K. kg.-ként.

Tojás: bácskai 68-70 K., erdélyi apróbb áru 66-67 K. ládánként. (1440 drb.) Apadt — K., meszes: — K.

Zöldségfélék: Burgonya (vagonáru) sárga 8:60-9:40 K., rózsás 1-8-9 K., 100 mm.-ként. Hagyma 50 kg.-os zsákokban zsákkal együtt 18-24 mm.-ként.

Teavaj: (centrifugál) 2:60-3 K., főzővaj 2-2:30 K. kg.-ként. Tehénturó kg.-ja 50-60 fillér.

Budapesti piaci árak.

Szabosa. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 20:20-20:40 K. *Ross* 14:90 K-tól 15:10 K-ig. *Árpa* 14- K-tól 14:60 K-ig, jól b minőségű 15- K-tól 15:40 K-ig. *Zab* 14:50-14:60 K. *Tengeri* 15:40 K.

Liszt ár 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	30:60	29:80	28:80	28-	26:80	27:20	26:60	25:60	24-

Takarmányvásár. Réti széna 6-10:40 fillér, máhar 8-9:20 fillér, zsuzszalma 4:40-4:90 fillér, alomszalma 3:40-3:60 fillér.

A „FÜGGETLEN UJSÁG” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK YULA, országgyűlési képviselő,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára

Legjobb és legolcsóbb

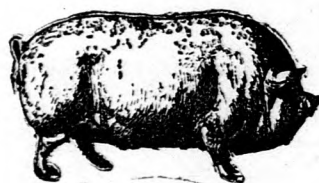
gazdasági takaréktüzhely

a Munkácsy-féle szabad. és a nm. földmivélsügyi ministerium által 600 koronás első díjjal kitüntetett takaréktüzhely. Megrendelhető

MARKHÓT JENŐ

magánmérnök műszaki irodájában

Budapest, VIII., József-körút 36. Műhely VI., Sziv-u. 3-7.

ÚRL REZSŐ

sertésbizományos

— Budapest —

Bévkocsis-utcza 12.

Sertéseket

sovány és hizott állapotban és legmagasabb napi áron értékesít.

MAGYAR TELEPÍTŐ ÉS PARCELLÁZÓ BANK

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

Sürpönczim: TELEPÍTŐBK. Telefon: 180.

ALAPTŐKE 5 MILLIÓ KORONA.

ALAPÍTÓ INTÉZETEK: Magyar Jelzáloghitelbank. Cs. és kir. szab. triesti általános biztosító társaság, Magyar Agrár és Járadekbank r.-t., Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank, Magyar Általános Takarékpénztár.

IGAZGATÓSÁG: Hegedüs Sándor (elnök), Beck Nándor (alelnök), gróf Keglevich Gábor (alelnök), Barta Arnold, Barta Ödön, dr. Beck Gyula, Bujanovich Gyula, dr. Eber Antal (vezető igazgató), Kende Zsigmond (tiszviselő), Kronberger Lipót, dr. Nagy Ferencz, Poór Jakab, dr. Pollák Gyula, dr. Schober Béla, dr. Simonyi Semadam Sándor.

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG: gróf Korniss Károly (elnök), dr. Mezössy Béla, dr. Neumann Miksa, dr. Horváth Lipót.

A BANK MŰKÖDÉSI KÖRE:

- mezőgazdasági ingatlanok megvétele és azoknak telepítés és parcellázás útján való értékesítése;
- telepítések és parcellázások elvállalása bizományban;
- telepítések és parcellázások finanszírozása;
- telepítési és parcellázási ügyek minden egyéb válfajánál való közreműködés.

A bank a parcellázási műveletek teljes intézését magára vállalja és azokat saját műszaki, gazdasági és telemekönyvi szervezete segítségével, a tulajdonos minden közreműködése nélkül, teljes felelősséggel lebonyolítja.

A parcellák vevői a vételár 50-75%-a erejéig — egyetemleges kötelezettség kizárásával — olcsó törlesztéses kölcsönöket nyernek, mi által az értékesítés jelentékenyen meg van könnyítve.

Ajánlatok a bank igazgatóságához (BUDAPEST, V. KER., NÁDOR-UTCZA 9. SZÁM) intézendők, amely minden kérdésben ugy előszóval mint írásban készséggel nyújt beható és kimerítő utbaigazítást.

➔ Részletes tájékoztatót kívánatra bárkinek küldünk. ➔

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. szám, II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.278.240.— kor.
Alapítók	200.000.— kor.
Tartalékok	574.767:80 kor.
Összesen	2.253.007:80 kor.
1901. évi fölösleg	90.349.— kor.
1902. évi fölösleg	59.782:26 kor.
1903. évi fölösleg	109.831:73 kor.
1904. évi fölösleg	72.488:23 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére, különféle módzatok szerint.

Az üzlet-eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz-, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4 százalékos díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzletfelesleg közgyűlési határozattal tartalékokba helyeztetett. Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesülnek. Biztosítási ajánlatok benyújtandók közvetlenül vagy a képviselők közvéltségével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

1904. évi forgalom: 22,000 bál.

Felhívjuk a t. c. gazdaközönség figyelmét
a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek minden évben július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapju-küldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásbnn részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. S TÁRSA

GYAPJUÁRVERÉSI VÁLLALAT

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 13. szám.

Alfa-Separator
Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

VI., ker., LOMB-UTCZA II. szám.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és telepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival
eddig több mint 500 első
díjat nyertek. — Évi gyártás
körülbelül 45000 darab.

A miskolci országos baromfi-kiállításon
diszoklevéllel kitüntetett

sárga orpingtonok faj-
tisztá tenyésztőjásai

12 darabonkint, patent csomagolással és
postai szállítással 10 koronáért kaphatók

Szilassy Elemér-nél
Verebély, Barsmegye.

Sürgönczim: Consum, Budapest. Telefon: 25-02.

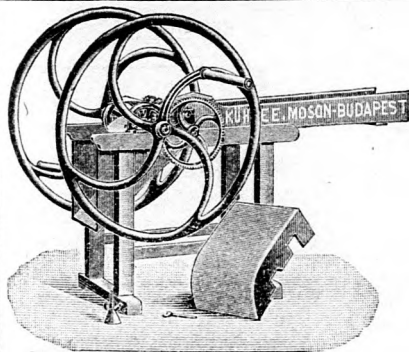
Magyar Élelmiszer-Szállító Részvény-Társaság

Budapest, V., Nagy-Korona-utca 17. sz.

ÜZLETÁGAK: =====

Szállítási osztály: baromfi-, tojás-, vad-, vaj-, gyümölcs- és főzelékküldemények után, ha a társaság neve alatt kerülnek feladásra jelentékeny szállítási kedvezményeket folyósít. A szállítmányozásra vonatkozó mindennemű kérdésekben (fuvardíjak, utirányok stb.) készséggel nyújt felvilágosítást.
Kiviteli osztály: A társaság berlini fiókja mindenféle élelmi cikkek bizományi értékesítését elvállalja. Az árukra előlegeket is folyósít.
Sertésbizományi osztály: A ferenczvárosi sertésvásáron elvállalja hizott sertések bizományi értékesítését.

— Közlebbi értesítéseket a társaság igazgatósága ad. —

Főraktár:

BUDAPEST, VI., Váci-körút 57/a. sz. Bevált hírneves

Legújabb, könnyű hajtású, egyszerűen kezelhető és nagy munkabírású

„TUBULÁR“ tejfölöző gépek kézi- és gőzhajtásra,
Szecskavágó és répvágó gépek elismert gondos kivitelben készülnek

KÜHNE E. mezőgazdasági gépgyárában **MOSONBAN.**

Kiváló munkabírású „RAPID“ darológépek és
TENGERI MORZSOLÓK kézi- és erőműhajtásra.

===== Burgonyamosó és osztályozó gépek. =====

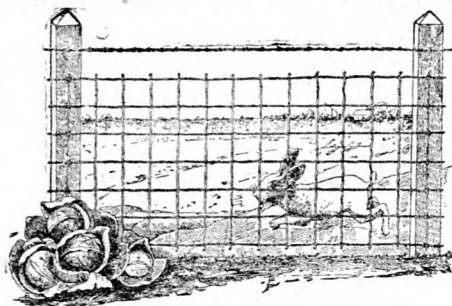
Takarmányfüllesztők, teljes takarmánykamra berendezések.

Ekék, boronák, rosták, konkolyozók.

„MOSONI DRILL“ tolókerekes rendszerű sorvetőgépek.

Bámulatosan olcsó kerítések!

Szőlőtermelők
figyelmebe!

Mezőgazdák
figyelmebe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-út 48. szám.

Ajánlja kizárólagosan **Hungária sodronyfonatát** szabadalmazott mint a legcélszerűbb és legolcsóbb kerítési anyagot, mely előnyeinel fogva felülmul minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- s mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos eme találmány előnyei: Olcsóság!

Horganyozott vassodronyból (nem kell befesteni):
körülbelül 5 centiméter lyukbőséggel,

Készletben: 1 és 2 méter magasságban valamennyiből, 1-50 méter magasságban 1.8, 2., 2.2, 2.5 és 2.8 milliméter dróterösségűekből.

Sodronyerősség: 1.2 1.4 1.6 1.8 2.— 2.2 2.5 2.8 mm.

Ár □-méterenként: **40 48 56 64 72 86 100 120** fillér.

Körülbelül 3×5 centiméter (hosszukas) lyukbőséggel:
Készletben: osakis 1 méter magasságban valamennyi dróterösségben.

Sodronyerősség: 1.2 1.4 1.6 1.8 2.— 2.2 2.5 2.8 mm.

Ár □-méterenként: **58 66 74 82 96 110 130 150** fillér.

Csomagolásért, földadásért és kezelési költségekért számítok □-méterenként 1 fillért, de egy küldeménynél legalább 50 fillért.

Célszerűség: A fonat elegendő sűrű lévén, még apró baromfi áthatolását is meggátolja; felső és alsó szélei pedig szurósak, tehát az átmozgást megnehezíti. A fonat csavart szálai — mint vékony sodronykötelek — a kerítés hosszirányában futnak, miáltal nagy az ellenálló képessége; a keresztirányúak pedig hullámosak, a szálak összekapcsolása tehát ki van zárva.

Könnyű kezelés: Kézvel meghuzva, egyszerűen a fadncokhoz szegőzendő horganyozott kettős szegekkel, a fonat sima és feszes marad. Nagy előnye a fonat feszesége, a mi lehetővé teszi azt, hogy a fonat bármikor ismét leszedhető és más helyen ismét fölérősíthető. A fonat összekuszálódása ki van zárva. — Feszítő-sodronyok, csavarok stb. alkalmazása fölösleges. A fonat fölött egy-két sor tuskésodrony alkalmazva, a kerítés tetszés szerint megmagasítható. — A tuskés sodrony ára méterenként 6 fillér.

Számos elismerőlevél áll rendelkezésre.

Továbbá gyárt és szállít: közönséges gép- és kézi sodronyfonatokat mindenféle célokra; csinos és erős kiviteli kapukat és ajtókat, valamint nyaraló-, park- és erkélyrácsokat vaskeretes sodronyfonat és kovácsolt vasból, föld- és kavics rostákat, kosarakat, magtár-ablakrostélyokat, ökörszálkosarakat, szikrafogókat, szőlőbogyózórostákat, cseplőgépekbe való gabonaosztályozó-hengereket stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photozínokgráfai műintézet
Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.
KÉSZÍT:
mindennemű nyomtatványhoz szükséges
CLICHÉKET
Chemigraphia, chromotypia, photo- (auto)-
typia, fametszet stb. útján. Térképek, terve-
zések, alaprajzok photolithográfiailag leg-
szébben, legolcsóbban sokszorosíthatóknak
Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközölhetnek.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELTÉNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLÖI-UT 25.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,40% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal, —

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal, —

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb —

Műtrágyaféléket, azonkívül —
Rézgáliczot (98-99%) elismert kettűnő minőségben szállít a —

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.